

TAIZE

CHITTI, 2025,

PILAK KA'DONGATANIRANG GRIPILOBA KA'DONGANI

Taize-o aro gipin biaprango chadamberangni kattarangko knaon aiao inmanpila, maina uamang salantini janggi tanganio inditan neng'nikanirangko chagrongna nangenga, unon anga gisiko an'tangko indake singmanpila: maikai uamangara, baoni bilko manen inditan neng'nikanirangko chakna man'engjok ine. Aro mongsongbate dakgrik-dinggrikani biaprango janggi tangengiparang maikai janggi tangenga ine aiao inmanpila.

Ong'a obostani kride name janggi tangtaina ka'dongani grigita nikpilahachim, indide tom'tome janggi tanganiko daktaina gita baoni ka'donganiko uamang man'aha?

Uamangni kattarangko knaon anga iako ma'sina man'aha. chongmotan Isolo pangchakanian bebera'gipa manderangni ka'donganiko bariata. Aro Jisuni chakatpilanichi ia ka'donganide kimkim ong'srangaha chongmotan sianide janggi tangani bon'kamani ong'chongmotjawa ine.

Jisuni chakatpilanio bebera'anian mandena ka'donganiko on'a chongmotani janggi tanganio neng'nikanirangde gima'niko ra'baja. Maiba nambata miksonganina Isol an'chingko okamaha. Iandagipa ka'donganikoson chadamberang angna agana namnikaha, je ka'donganian pilak ka'dongatanirang gripiloba ka'dongani ong'a, maina ia ka'donganiera gital janggiko man'gen ine bebera'ani ong'a, ga'akaoni chakapilani aro pilak gimagiminrangko man'pilani ong'a.

Metra Maria katchae aro ka'donge ia kattarangko minge ring'aha; “ Ua jaktangchi bil gnange daka. Katongo gaora degiparangko ua bilding bildangata; salonaha sason ka'giparangko singhasononiko. Aro dedoaha ongiparangko. Okkrigiparangko namnamachi okka'ataha. aro gam gnangniparangko jakari watataha” (Lk 1:51-53). Oe, hai an'chingba Metra Maria baksa katchae ring'na aro obostrang nambatchina bi'na. Isolko an'ching jrip donga gita nikani somioba ua an'chingna rangsan ramako oe on'aba donga.

Apsan somion an'ching je namako dakna man'a, hai an'ching uko dakna. Mitam kamrangko an'ching gamchate nikjanaba donga indiba an'chingni wilwilao dongenggipa duko ga'akenggipa manderangna ka'saniko mesokani gita dakgrik-dinggrikani gisepo janggi tangengiparangni duko bak rapani gita ba a'sontangko wate re'angna draatako man'giparangna chanchiani gita hai an'ching pilak namakon dakna. Indake dakanichi an'ching pilak ka'dongatanirang gripila gita nikoba ka'dongna man'jawama?

Ia nipilanirangko dakaniara re'anggipa bilsio, dakgrik-dinggrikanichi a'songrango sosojenjeng ong'atanian gapgipa a'songrangni chadamberangko gronge golpogrikaoni ong'a. Anga, angbaksa jemangan an'tangtangni janggi tanganio ong'a obostarango golpogrikkiparangko mitelna namnikbea. Uamang angbaksa an'tangtang jeko nika aro chanchia, uarangko agangrikaha. Anga an'chingni dambebatgipa Brotherrangko mitelna namnikbea maina uamang angna kupattianirangko on'anichi gimikni bidingo gitan dakchakaha.

Brother Mathew.

KA·DONGNA KA·SOKANI

An·ching Isolni ka·saanio pangchakna miksongoba bang·a somoirangon an·chingni wilwilao namgija ong·a obostaranko nikode ka·saanian gri gita chanchimanpila. An·chingde man·gimin aro man·akenggipani gisepo ga·akaha. Iandaka man·gimin aro manakenggipani gisepo ga·akaniara pangnan jajrenganiko ra·baa. Indiba jeko an·ching man·na ka·dongsoenga, uko manchongmotgnok ine masiahaode an·chingni gisik-ka·tong tomtoma.

ka·donganide chakchikaniko nanga: “An·ching jokatako man·kujani gimin, uko man·na an·ching chakchike nichaksona nanga” (Rom 8:25) ine R. Paul agana. Isolni ku·rachakani chusokanina sengsoaniko dakon nengnikanirangba rebagen jekai an·chingni gisiko “jajrenganirang aro kenanirang” (2 Kor 7:5) rebagen; an·chingara indaka obostaon dongaigenma naljokaniko man·gija?

“Abrahamni ka·donganiko chusokna amgijani gita nikahaoba, ua ka·dongaha aro bebera·aha” (Rom 4:18). Abraham bang·a beberagipa manderangni pagipa ong·a maina ua Isolni ku·rachakaniko chusokna amgijani gita nikoba bebera·aha. Ua aro uni jikgipa Sarah ong·na amjana gita nikgipa pattianiko man·aha.

A·songo dakgrik-dinggrikanichi sosojengjeng ong·mitingo aro a·songni manderangba rikgalatako man·na kensoe jajrengani somoio aro katchinikgipa Jeremiah an·tangba pattoko dongmitingon mikkangchi janggi tanganina ua chanchisoaha: indake ua uano a·ako breaha maina ua, Isolde an·tangni manderangko watgalchongmotjawa ine bebera·achim (Jer 32:6-15).

Indake aiao inmanpile ka·dongna ka·sokaniara bebera·ani kimkim ong·chongmotaniko mesoka. Ian nikna man·gijagipao aro mikkangchi mai ong·gen, uko ma·sina man·gijagipao chu·gimik ka·donganiko mesokani ong·a. An·chingara indake ka·dongna ka·sokgenma? Iandakgipa ka·donganiara katchaaniko ra·baa. Mandeni obostarang namjabeoba aro ka·dongna man·gijani ong·oba Isolni donsogimin gitade ong·chongmotgen.

Da·alo bang·a a·songrangan dakgrik-dinggrikanichi inditan namjabegipa obostao manderang ga·akoba nambata janggi tanganina ka·donge uamang kamko ka·enga.

KA·DONGE JANGGI TANGGIPA MANDERANGNI KATTARANGKO KNATIMANI

ka·dongani ortoko ning·tubate ma·sina gita an·ching rokkomari neng·nikanirangko chagronge janggi tanggipa manderangni kattarangko knatimna nanga. Uamangni kattarangchi Isol an·chingko diljawama?

Angni brotherrang sakgni baksa Ukraine-chi angni re·angani somoio mondolini dilgipa saksa chingna indake aganaha: “Bi·ani chingna an·senganiko man·na gita cholko on·na.” anga ia kattako knae aiao inmanpilaha. Uni manderang pangnan nengnikani aro sakna·aniko chagronga indiba uamangni gisiko janggi tanganio bebera·giparang ong·e je ong·a obostakoba ra·chake chakchike janggi tangna man·a.

Ka'donganiara joljol pattianiko man'ani kamde ong'ja, indiba uan ka'donge kamrangko dakanichi pilak duk-nengnikanirangko amna gita cholko man'a, aro mande jatko nama gadangona sokna dakchaka. Bi'aniara pilak duk-nengnikanirangko mikkangchakna gita bilko on'a. bi'aniara ka'dongani gri ong'aniko gima'ata mongsongbate andalani bilrangchi chadrapako man'ani somoirango.

France a'songo donggipa Palestin a'songni me'chikma saksa jeni nokdangni manderangde Gaza-o donga, ua indake chingna chitti seaha: "chinga mata-bua man'giparangko aro bilgrigiparangko ka'sae de'tomon gital bilko man'dapa. Uan nama kattao janapgipa an'ma-goka ong'e sagipa Mandeni gimin chanchina angko gisik ra'ata. An'ma-goka sagipa mandekoara, uni ripengrang bebera'ani bilchi detome Jisuona ra'angaha. Bi'aniara ka'donggijako chelataniba ong'a, aro uan angna gamchatbea. Indiba angaba mandesan ong'e, angni nokdangni manderangoni sakgni so'otako man'on kao-nangani gisik ango rangsan na'baaha, anga chrikwataha, anga grapaha.....indiba angni gisik tomtom-kalahaon anga iako masiaha chongmotan duk-nengnikanirangni gisepoba Isolde an'chingko watgalja aro an'chingko de'toma."

Dao ia dingkarini somoio Taize-ona re'baon, ua aganaha: "Pringanti anga Isolo bi'a jedakode anga mitchiani palo ka'sana man'gen." Uni kattarangara ramao chakkini tenga gita ong'a.

Dakgrik-dinggrikanichi nengnikaniko man'gipa saksa Asiani dambe me'chik angna indake aganaha: "chingni manderangde bilongen sinjetako manenga indiba Nama Kattao ka'dimeaniko man'a. Badita changna Isolni manderangde kate chakna nanggenchim? Obostarang inditan namjagenchimoba ku'mong-nangrimanikode pangnan daka. Isolde an'chingna nambata miksongani dongnaba donga, indiba an'chingba an'chingni bak gita salantian simsakaniko dakna nanga. Da'alni ba salprakni janggi tanganiko dakna man'aniara Isolni boksisi ong'a aro janggiko Isolni on'aniara name janggi tangchina ine miksongani ong'a. Isolo bi'anian tomtomani ja'pang ong'a aro uan saksa-sakgipinko didina gitaba bilko on'a; aro uan sual-ra'rongrikanina aro nangrimanina ortoko on'gipa ong'a."

Lebanon-oniko anga ia kattarangko kna'aha: "Angni ma'gipaan ka'donganina sakki on'gipa ong'a. Pilak neng'nikanirangni gisepoba ua pangnan ka'donge janggi tangaha. Angni ma'gipani a'selo da'alo anga jedake ong'a indaken ong'aha. Ua chingko Isolo bebera'na aro bi'na skiaha. Mande sakantian jean ka'donge janggi tanga gipinrangnaba ka'donganiko on'a maina uamang ka'dongna man'ani japango (Isolo) ka'donge gipinrangnaba sakkirang gita ong'pila.

An'chingni janggi tangani nengnikanirango ka'donge janggi tangna an'chingko dakchakna man'gipa ka'dongani sakkirangara sawarang ong'a? Hai an'ching uamangni kattarangna nachil songna.

KA'DONGNA TIKKELANI

An'chingni miksonganirangko chu'sokatna man'jaon aro ka'dongsoani gita ong'jaon an'chingara maidake daknika? Ka'donggipa manderang ong'e janggi tangna gita Jisu an'chingna ramako mesoka. Ua okkrigipa mande jinmako grongon uamangna ka'sachakaha aro uamangni nanganikoba (cha'ani) on'aha.

Nengnikani somoio watgalaniko dakgija nambate dakna jotton ka'anian an'chingni ka'donganiko bariatgen. Ian jedakeba ong'aichina ine sengtime dongaiani bikpilska ong'a. Nambate dakna jotton kaanina agre ka'donganiko mesokna gipin chol dongja. Ka'donge janggi tangna an'chingni sikaniba Mandeni bilo je namako dakna man'a uko dakna gita an'chingko dakchakgen aro indake an'ching Isolni namnikako chu'sokataniona sokna man'gen.

Kristochi an'chingna ka'donganiko on'aniara Isol baksa chu'gimik nangrime re'bagnigipa janggi tanganiko cha'tote nina on'ani ong'a. Kristochi an'chingna on'gimin ka'donganiera jahasko dongdikate kimkime rakkina jakkalgipa siltin gita ong'a. Namgijani bilrang an'chingko chadrapoba bebera'anio kimkime dongna uan an'chingko dakchaka. Uan an'chingko Isolni okamanina bebe ong'ani chinrangko mesokna dakchaka aro an'chingna pakwatgimin manderangna simsakna dakchaka. Uan rakgipa jokani tupi (Helmet) gitaba ong'a, an'chingona re'baenggipa namgijaragoniko an'chingko naljoke rakkia.

Taize-ni niamon indake agana, "an'ching kristanrang ong'e aro songsulna ka'sana ku'rachake mamingsaloba mitchigrikani namgija kamko dakjana" ine agana. Brother Rogerni miksonganiera indake ong'a chongmotan kristanrangni nangrimaniera kristanrangni giseposan nangrimaninasan miksongasan ong'aia indiba mande jat gimikna tomtomaniko ra'bana gitaba miksonga.

Taize-ni wilwilao chon-chongipa nitoatani sam-bolrangko gea gnang. Re'anggipa bilsirango uaragara jo'onrang cha'e changgnina kingking nosto ong'angaha. Dao uaragara ritimbataiengaha. Uarango sianga gita nikahachim indiba daode uarangni gagongrang aro bijakrang tangsekgilgil dakbataiengaha. Indake ongtelaigipa sambolrangba tangna gita tikkela, ian an'chingna ka'donge janggi tanganina didiani gita ong'a. dakgiminrangni ka'dongani, dakgiminrangko Isolni on'anichi ka'dongatani mande jatni ka'dongani baksa apsan te'a.

KA'DONGGIPA MANDERANG ONG'E DONGANI

Neng'nikanirangoni naljokna gita maming cholkoba nikjaode ka'donganide altuen gimana man'a. Neng'nikanirangko amna gita maming cholba dongjajok ine chanchichipaniara gipin cholrangko sandianikoba champenga aro indake ka'donggija ong'a.

Ia indaka obostade an'chingni dingtang dingtang dolrango ong'na man'a jekai, mondolini dolrango, nokdangrango, songsalo aro an'chingni a'songrangoba. Indakgipa a'sel ong'anirangko an'ching niksamsanaba donga ba niksamsanaba donga indiba uarang pangnan an'chingko bilgriata. Beben basakoba kakketgija kamrangko masiode an'ching uarangkode joljol jegalna nanga jedakode gipin manderangna ja'gitotani ong'jawa.

Ka'donganio janggi tangna gita an'ching saksa sakgipinko nanga. An'ching saksa sakgipinni nanganirangna chanchigipa ong'ode ka'donganide baria. Bilongen neng'nikanirangni gisepoba name janggi tangna miksonggipa manderangkoba an'ching nika. Uamang ka'dingsmite ku'si ong'anikoba mesoka aro je namako dakna man'a salantian dakna jotton ka'a.

Ka'donganide bebe aro kakket ong'anio pangchaka. Iarang Isolni gunrang ong'ani gimin indaken ong'ama? An'chingara uarangko Jisuni janggi tangani, siani aro chakatpilaoniko ma'sijama? Ka'donganiko rakkina gita an'ching je ong'a obostakoba mikkang chakna man'gipa ong'na nanga aro Isolni ku'rachakanirango pangchake mikkangchakna nanga.

Dakgrik-dinggrikani gisepo janggi tangenggipa dambe mande saksa angna indake aganaha, "Rocket bomarang tang'bana abachengon anga cha-dokanno a'songe ki'tap poraie dongengachim. Manderang dokkanoni ong'kate kattokaha, indiba anga angni ki'tap poraianiko matchotaona kingking dokkanon dongna miksongaha." Boma gopretaoni jokna gita ma'chakani dintang biapko sandianiba namgipa chol ong'achim, indiba iako dakaniara ka'dongani gri ong'aniko mesokani ong'skagen aro dakgrikanikode bonatna man'jawa.

Angni brotherrangoni saksa angna indake aganaha: " ka'donganiara ra'biani ong'a aro iana agreba uan gipinrangkoba ka'dongata. Ka'dongani bikpilskade uan ka'dongna jotton ka'gija watgalani ong'a. Dakgrik-dinggrikani dongenggipa angni a'songchi mejamangmang angni re'angon anga dukan gapgipa manderangni mikkangrangko nikba'aha. Uamang bilongen jajrenga aro sinjetaniko man'a. uni gimin anga an'tangko singaha: "anga maiko dakna man'gen? mingsa chanchiani angni gisiko nakataha: anga gari chalaianiko dakon mikkangchi re'na gita angna chol on'oba anga dongdike gipinna chol on'skagen. Iako dake anga second bongamangni gitasan gimagen. Indiba anga iako dakon manderangni mikkango namnikaniko nikna man'a, maina ian angni jongada ba noabini nengnikaniko on'titi komiatani ong'a.

An'chingni gisik ka'tong chu'gimikan dakgrik-dinggrikani aro siani kamko namnikja. An'chingni gisik ka'tong janggi tanganiko aro nitoaniko am'ma.

CHAKATPILANI (EASTER) KA'DONGANI

Ia somoio anga bano donga? Rongtalgipa sukurbar salo chisol sambao dongama? Ba Rongtalgipa Sonibar salo bachipak an'pilna nanga uigija dongama?

Jeo anga donga uoni anga ka'dongani ramako nikna man'ama? Jisuchiko niaton anga ka'dongani ramako nikna man'a maina ua pilaknan ka'sae janggitangko on'chakaha. Ua angna pilak namgijani, mitchiani aro siani bilrangna bate bilakbatgipa ka'saaniko mesokaha.

Ka'donganide ong'a obostao pangchakja indiba ka'dongatani wal'sarerangni delip delip dake sina am'mo abachenga: ia walsare delip delip dakesan ching'aioba Jisuni ripengrangna ong'aha gita waltingoba chingengkua. Jisuni dukchakani somoio uni sninggiparangoni bang'batan uko watgaltokaha. Uni ka'saachi uni sninggiparang uona re'bapilna cholko man'aha.

Chakatpilgimin Jisuko an'ching ma'simangmangna man'odechim: indiba uni an'ching baksa donganide an'chingni uni donganiko ma'siano pangchakja. An'chingni duk-nengnikanirang Maria Magdalenko gita Jisuko masianiko champenga. Chakatpilgimin Jisu Maria Magdalenko singaha: "Na'a maina grapenga?" aro "Na'a sako am'enga?" (Jn 20:15). Ia gnigipa singaniara R. Johnni Nama Kattao Jisuni skanggipa kattarangko mesoka "Na'simang maiko amenga?" (John 1:38). Uni mande ong'e bilongen dukchaka aro siani jamano, uarangko sandianiara uni donganiko am'anian ong'a.

Siaoni chakapile, Isol pagipao tange Jisu an'chingko an'tangona salbaka. Dukan gapoba ba katchaan gapode chakatpilgimin Jisu an'chingni gisik ka'tongni ningtubeao an'chingko gronge pagipa baksa nangrimna gita an'chingna cholko on'a aro gisik Rongtalgipao saksa sakgipin baksa nangrimna gitaba cholko on'a. An'chingde dukni pattokni koedirang ong'jaha indiba gital janggi tanganiko dakna cholko man'aha.

R. Paul indake sea: "Ia ka'dongani an'chingko togijawa, maina an'chingna on'gimin Gisik Rongtalgipachi, Isolni ka'saako an'chingni ka'tongrango ru'dapaha" (Rom 5:5). Ua ka'saanichi hai an'ching janggi tangna. Gisik Rongtalgipa an'chingko pangnan dilchina.

KA'DONGE SONGREGIPARANG, TOMTOME SONGREGIPARANG.

Jisuni chakatpilanio bebera'achi bang'a manderang duk-saknaani gisepoba ka'donge janggi tangna ka'sokaha. An'ching an'tangtangni bilo ka'dongna man'jahaon Jisuni chakatpilanian an'chingni ka'dongani ja'pang ong'skaa. Uan an'chingko gipinrangna chanchina aro namako dakna dakchaka.

Jisuni chakatpilanio bebera'na gita bilongen ka'dongani aro ka'sokaniko nanga. Iani ortoara da'alo gita an'chingni wilwilao siani aro nisanirang dongoba ka'dongani gri ong'gija ka'donge janggi tangna jotton ka'ani ong'a.

Obostarang namjabeoba Isolde gital dake namako ong'katatna man'a. Isolde siaoniko janggiko tangatna man'a aro mitchigrikgiparangkoba nangrimaniona ra'bana man'a.

Robibar pringwalni Jisuni gopramona re'bagipa uni me'chik ripengrang indake singengachim: "Gopram ku'mangni ro'ongko sawa an'chingna jitatgnok?" (Mk. 16:3). An'chingni janggi tanganio maidakgipa ro'ongrangko jitatchina an'chingara Isolko agangenchim jedakode an'ching an'chingni gisik ka'tongo gital dake atchitaina man'gen?

Indakgipa gital janggi tanganiara an'chingko mangrakata aro uan an'chingko gipinrang baksa damsan songrena dakchaka. An'chingo donggipa gital janggichi an'ching ka'donge songregiparang ong'pila. Uan tomtomanina ka'dongsoaniba ong'jama? Maina "kristo-an an'chingni tomtomani" (Eph. 2:14) ong'a. An'chingara an'chingna uni indake aganako knagenma: "Tomtomaniko anga na'simangna donanga a'gilsakni on'a gita ong'ja, anga an'tangni tom'tomanikon na'simangna on'a. Na'simangni ka'tongko jajrengatnabe aro kennabe." (John 14: 27-28)

An'ching tom'tomanina songre'giparang ong'e kakket dakani gride chongmotgipa tom'tomaniko man'jawa ine ma'sina man'a. An'chingo donggipa tom'tomaniara an'chingni ka'donge janggi tangaoni ong'a, aro uan an'chingni gisik ka'tongko jakgitel ong'ata. Uan an'chingko janggina ka'sae simsake janggi tangna aro kakketgijako chelatna dakchaka aro Gisik Rongtalgipani dakchakachi janggi tanganio chu'sokgipa ong'ata.

Salsao an'ching an'tangtango Zakarias-ni gitichi Isolo biengako niknaba donga. Gipin jatni a'songo dong'on budepa mande ka'dongsogija depanteni atchianina katchabee inwataha: "Chingni Isolni ka'sachakbeania jokatani salko naba'atgen salgioniko; senganiko on'na andalaogiparangna. Tom'tomani ramako mesokna siani salakimogiparangna" (Lk. 1:78-79).

An'chingara pilak ka'dongatanirang gripiloba ka'dongna ka'sokgenma?

Chakatpilgimin Kristo,
Gisik Rongtalgipani bilchi,
Naa Isolni ka'saako chingni
Ka'tongrango napataha aro
indake na'a chingko pilak
ka'dongatanirang gripiloba
ka'dongna gita dakchakaha.
Aro chingni ka'tongrango ka'sine
ka'sine aiao inmanpilgipa
tom'tomani nakataha.
Nangna Rasong ong'china.